

1. ภาพรวมสถานการณ์

1.1 สถานการณ์ตลาดและการผลิตในประเทศ

เวียดนามมีภูมิอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูกผลไม้ จึงมีศักยภาพในการผลิตผลไม้ โดยผลผลิตประมาณ 12.6 ล้านตัน ในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2564 ผลผลิตของผลไม้บางประเภทเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน เช่น แก้วมังกร มะม่วง ส้ม ส้มโอ ลิ้นจี่ ลำไย เป็นต้น

ในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2564 เวียดนามมีพื้นที่เพาะปลูกผลไม้รวม 1,132,700 เฮกตาร์ (7.08 ล้านไร่) เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.2 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ผลไม้สำคัญ ได้แก่ กล้วย แก้วมังกร ส้ม มะม่วง ส้มโอ สับปะรด ทุเรียน ลำไย ลิ้นจี่ เป็นต้น

ในช่วงนี้ ในตลาดเวียดนามมีการจำหน่ายผลไม้เวียดนาม เช่น กล้วย สับปะรด ทุเรียน แดงโม แก้วมังกร ส้มโอ เป็นต้น ผลไม้นำเข้าจากจีน เช่น ทับทิม องุ่น ส้ม เป็นต้น และผลไม้นำเข้าจากสหรัฐฯ ออสเตรเลีย เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น เช่น องุ่น สตรอเบอร์รี่ แอปเปิ้ล เชอร์รี่ เป็นต้น ในเดือนกันยายน 2564 มีผลไม้ที่ปลูกในภาคใต้ออกสู่ตลาดประมาณ 405,900 ตัน ซึ่งประกอบด้วยแก้วมังกร มะม่วง กล้วย ลำไย เป็นต้น อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่ซับซ้อนในจังหวัดภาคใต้ ทำให้การจัดจำหน่ายและบริโภคผลไม้ในตลาด รวมทั้งส่งออกไปจีนประสบความยากลำบาก จึงส่งผลให้ราคาลดลงอย่างมาก

1.2 ข้อมูลสถิติการค้า

1.2.1 การนำเข้า

สถิติการนำเข้าผักผลไม้ของเวียดนามในช่วง 8 เดือนแรกของปี 2564 ดังนี้

ประเทศ	ม.ค.-ส.ค. 2564 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเติบโต (%)	นำเข้าจากไทย ม.ค.-ส.ค. 2564 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเติบโต (%)
เวียดนาม	945.6	15.4	27.96	-38.8

ที่มา: กรมศุลกากรเวียดนาม

ตามสถิติของกรมศุลกากรเวียดนาม ในช่วง 8 เดือนแรกของปี 2564 เวียดนามนำเข้าผลไม้จากประเทศต่างๆ มูลค่า 945.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.4 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ตลาดนำเข้าสำคัญ ได้แก่ จีน (271.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 31.8) สหรัฐอเมริกา (201.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 1.3) ออสเตรเลีย (88.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.4) นิวซีแลนด์ (71.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.2) ไทย (27.96 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 38.8) เป็นต้น

ในช่วง 8 เดือนแรกของปี 2564 เวียดนามนำเข้าผลไม้จากจีนเพิ่มขึ้นร้อยละ 31.8 โดยผลไม้ที่นำเข้า ได้แก่ ส้ม แอปเปิ้ล องุ่น สาลี่ ทับทิม เป็นต้น นอกจากนี้ การนำเข้าผลไม้จากออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ เกาหลีใต้ เพิ่มขึ้น แม้ว่าผลไม้ที่นำเข้า จะมีราคาสูงกว่าผลไม้ในประเทศ แต่ผู้บริโภคเวียดนามโดยเฉพาะผู้บริโภคที่มีรายได้กลาง-สูงนิยมมาก เนื่องจากเชื่อถือในเรื่องความปลอดภัยและมีแหล่งการผลิตที่ชัดเจน ส่วนผลไม้ที่เวียดนามนำเข้าจากไทยประกอบด้วย ทุเรียน มังคุด ลำไย เงาะ เป็นต้น

1.2.2 การส่งออก

สถิติการส่งออกผลไม้ของเวียดนามในช่วง 8 เดือนแรกของปี 2564 ดังนี้

ประเทศ	ม.ค.-ส.ค 2564 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเติบโต (%)	ส่งออกไปไทย ม.ค.-ส.ค 2564 (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการเติบโต (%)
เวียดนาม	2,520	11.8	86.4	-16

ที่มา: กรมศุลกากรเวียดนาม

ในช่วง 8 เดือนแรกของปี 2564 เวียดนามส่งออกผลไม้มูลค่า 2,520 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.8 โดยตลาดส่งออกหลัก คือ จีน (1,432 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.3) สหรัฐฯ (150.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 43.4) เกาหลีใต้ (107.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.5) ญี่ปุ่น (109.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 22.7) ไทย (86.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 16) เป็นต้น แม้จะได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ Covid-19 แต่การส่งออกผลไม้ของเวียดนามยังคงรักษาการเติบโตอย่างแข็งแกร่ง สมาคมผลไม้เวียดนามคาดการณ์ว่า การส่งออกผลไม้ของเวียดนามในปี 2564 จะมีมูลค่าประมาณ 3,400 -3,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 จากปีที่ผ่านมา

ในช่วงเดือนกรกฎาคม-กันยายน 2564 เวียดนามต้องใช้มาตรการรักษาระยะห่างทางสังคมในหลายจังหวัด ส่งผลกระทบต่อการผลิตและการหมุนเวียนของสินค้า ซึ่งเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้การส่งออกผลไม้ลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเดือนสิงหาคม 2564 การส่งออกผักและผลไม้ไปยังตลาดจีนลดลงอย่างมาก เนื่องจากจีนได้ระงับการนำเข้าแก้วมังกรชั่วคราวที่ด่านสากลหล่าวกาย (จังหวัดหล่าวกาย) และด่านแทงถวี (จังหวัดฮายยาง) ทำให้ราคาแก้วมังกรในตลาดเวียดนามลดลงอย่างมาก ในช่วง 8 เดือนแรกของปี 2564 แนวโน้มการส่งออกไปยังตลาดจีนชะลอตัวลงเมื่อเทียบกับตลาดอื่นๆ โดยการส่งออกผักและผลไม้ไปยังตลาดจีนมีมูลค่า 1,432 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 9.3 จากช่วงเดียวกันในปี 2563 การส่งออกผลไม้ไปยังจีนคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 57 ของการส่งออกผลไม้ทั้งหมด ซึ่งลดลงจากร้อยละ 70 ในปีก่อน

2. โอกาส อุปสรรคและความท้าทาย

โอกาส

ผลไม้ของไทยได้รับความนิยมในเวียดนามเนื่องจากผลไม้บางชนิดมีคุณภาพดีกว่าของเวียดนาม นอกจากนี้ นักลงทุนไทยที่มีความสามารถด้านการแปรรูปสินค้าผลไม้ และมีเทคโนโลยีการผลิตขั้นสูง สามารถจัดตั้งโรงงานแปรรูปผลไม้ในเวียดนามได้ เพื่อจำหน่ายในประเทศ และส่งออกไปยังตลาดต่างๆ เพื่อใช้ประโยชน์จากข้อตกลงทางการค้าต่างๆ ที่เวียดนามลงนาม เช่น EVFTA, UKVFTA, CPTPP เป็นต้น

อุปสรรค

ปัจจุบัน เวียดนามนำเข้าผลไม้จากสหรัฐฯ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และประเทศอื่นๆ จากยุโรปเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเป็นผลไม้ชนิดต่างๆ ที่เวียดนามไม่มี รวมทั้งได้รับการลดหย่อนและยกเว้นภาษีภายใต้ข้อตกลงทางการค้า EVFTA, CPTPP, UKVFTA ซึ่งก่อให้เกิดการแข่งขันกับผลไม้ไทยในตลาดเวียดนาม เนื่องจากผู้บริโภคมีตัวเลือกมากขึ้น นอกจากนี้ การที่เวียดนามส่งเสริมการส่งออกผลไม้ไปยังตลาดต่างๆ ภายใต้ข้อตกลงทางการค้าดังกล่าว จะช่วยให้เวียดนามมีข้อได้เปรียบในการส่งออกและสามารถชิงส่วนแบ่งตลาดในประเทศต่างๆ ดังกล่าวมากขึ้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการไทยที่ต้องพบกับการแข่งขันที่เพิ่มขึ้น

3. กลยุทธ์เจาะตลาดและแผนงานหลักด้าน

3.1 สดต. ติดตามสถานการณ์การขนส่งสินค้าผ่านชายแดน และหารือกับศุลกากรด่านชายแดนและผู้แทนขนส่งเวียดนาม

3.2 เตรียมจัดแผนงานที่จะนำคณะผู้ประกอบการในกลุ่มสินค้าผลไม้ ผลไม้แปรรูป และผลิตภัณฑ์ที่ทำจากผลไม้เดินทางมาเจรจาการค้ากับผู้ประกอบการท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการรายใหม่ที่ต้องการจะเปิดตลาดต่างประเทศ หลังจากสถานการณ์ไวรัสคลี่คลายลง

3.3 เตรียมการจัดกิจกรรม In-store Promotion สินค้าผลไม้ในห้างสรรพสินค้าที่เปิดให้บริการ หลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 คลี่คลายลง เพื่อส่งเสริมสินค้าผลไม้ไทยสามารถวางขายในห้างโมเดิร์นเทรดมากขึ้น

3.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมสินค้าไทยผ่านงานแสดงสินค้า Mini Thailand Week และงาน Top Thai Brands

3.5 สดต. ดำเนินการนัดหมาย และจัดทำ online B2B ให้กับผู้ประกอบการไทยเพื่อสร้างโอกาสทางการค้า

3.6 สดต. หารือคณะทำงานเซลล์แมนประเทศ เพื่อหาความร่วมมือในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายผ่านช่องทาง e-Commerce

4. ข้อเสนอแนะ/ประเด็นที่ต้องเฝ้าระวัง

จากสถิติของกรมศุลกากรเวียดนาม การส่งออกผักและผลไม้แปรรูปของเวียดนามในช่วงปี 2559-2563 เติบโตอย่างต่อเนื่อง เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 19.5 ต่อปี จาก 400 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี 2559 เป็น 798 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี 2563 คาดการณ์ว่า แนวโน้มการส่งออกผักและผลไม้แปรรูปในปี 2564 จะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่ยังคงซับซ้อนและการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้นในตลาดต่างๆ กระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทจะส่งเสริมการขยายตลาดส่งออกใหม่ๆ รวมทั้งจะจัดทำโครงการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปผักและผลไม้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายเป็นหนึ่งใน 5 ประเทศแปรรูปผักและผลไม้รายใหญ่ของโลก

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร

ตุลาคม 2564